

การพัฒนากิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

The Development of Multiple Intelligences Learning-Based Activities for Elementary Students' 4H Skills Development According to the Moderate Class, More Knowledge Policy

รุ่งทิwa จันทน์วัฒนวงษ์¹

Rungtiwa Junwattanawong¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนากิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญา ต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ 2) เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญา การวิจัยมี 3 ระยะ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) พัฒนากิจกรรมฐานการเรียนรู้ และ 3) นำกิจกรรมฐานการเรียนรู้ไปใช้ กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในระยะเวลาที่ 3 เป็นครูผู้สอน 24 คน นักเรียนชั้น ป. 1-6 172 คน เครื่องมือวิจัยได้แก่ กิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญา แบบประเมิน และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า 1) กิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ มีกิจกรรมการพัฒนา 2 ส่วน คือ 1.1) กิจกรรมพัฒนาครู มีเนื้อหา 5 หน่วย และ 1.2) กิจกรรมพัฒนานักเรียน เป็นกิจกรรมฐานการเรียนรู้ตามพหุปัญญา ด้าน 8 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ขององค์ประกอบของกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการใช้กิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียน พบว่า 2.1) คะแนนความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการกิจกรรมฐานการเรียนรู้ พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 2.2) ครูมีความคิดเห็นต่อกระบวนการพัฒนาตามกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูเห็นว่ากิจกรรมฐานการเรียนรู้สอดคล้องกับพัฒนาการนักเรียน นำไปพัฒนาทักษะ 4H ได้ 2.3) ผลการประเมินทักษะ 4H ของนักเรียนชั้น ป.1-6 พบว่า ด้านจริยศึกษา และด้านพุทธิศึกษา (ความสามารถในการคิด) ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ด้านพลศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ และด้านหัตถศึกษา มีค่า

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

¹ Faculty of Education Udon thani Rajabhat University

เฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 2.4) นักเรียนมีความพึงพอใจของต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามฐานการเรียนรู้
พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนในภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด 8 ฐาน

คำสำคัญ: กิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญา ทักษะ 4H ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

Abstract

The purposes of this research are: 1) to develop multiple intelligence learning-based activities toward the development of elementary students' 4H skills according to the Moderate Class, More Knowledge Policy, 2) to study the result of multiple intelligence learning-based activities. This research was divided into 3 stages as follows ; 1) study of the basic data 2) develop learning-based activities, 3) apply learning-based activities to sampling groups. The Sampling groups of the 3 stage are (1) 24 teachers, (2) 172 students from grade 1-6. The research tools are multiple intelligence learning-based activities, the assessment form and the questionnaire. The data was analyzed through the use of percentile, mean, standard deviation and T score.

The findings of the study are: 1) there were two parts of development of the multiple intelligence learning-based activities toward the development of elementary students' 4H skills according to Moderate Class, More Knowledge Policy ; 1.1) five units of teacher development activities 1.2) student development activities were the multiple intelligence learning-based activities which the experts recommended as the most suitable learning-based activities toward the development of 4H skills of elementary students. 2) The results of using the multiple intelligence learning-based activities toward the development of elementary students' 4H skills were ; 2.1) the scores of understanding of the teachers related to the multiple intelligence learning-based activities toward the development of elementary students' 4H skills were significantly higher than before using the activities at 0.05, 2.2) the teachers agreed at the highest level that multiple intelligence learning based-activities led students to development of 4H skills. 2.3) the assessment of 4H skills of grade 1-6 students indicated that the average score of ethnics and intellect (comprehensive skill) aspects were at the high level, the average score of the physical aspect was, at the fair level and the average of the handicraft aspect was at the moderate level, 2.4) students had a highest positive attitude toward the multiple intelligence learning-based activities to develop elementary students' 4H skills.

Keywords: Multiple intelligences learning-based activities, 4H skills moderate class, more knowledge

บทนำ

การเตรียมผู้เรียนให้พร้อมในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จะต้องส่งเสริมและพัฒนาให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการทำงาน และที่สำคัญจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม และมีสุขภาพะ รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ให้เป็นแนวทางการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเตรียมผู้เรียนให้มีคุณสมบัติดังกล่าว โดยกำหนดเป้าหมายการพัฒนา 4H ได้แก่ ด้านพุทธิศึกษา (Head) ด้านจริยศึกษา (Heart) ด้านหัตถศึกษา (Hand) และด้านพลศึกษา (Health) ให้เชื่อมโยงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งแนวการจัดการกิจกรรมต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจและศักยภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะเน้นการจัดการกิจกรรมกระตุ้นผู้เรียนได้ค้นพบศักยภาพทางปัญญาหรือวิธีการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งการ์ดเนอร์ (Gardner, 1983 อ้างใน Davis et al, 2011: 488) ได้จำแนกศักยภาพด้านปัญญาของคนไว้อย่างน้อย 8 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษา ด้านเคลื่อนไหวร่างกาย ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้านการเข้าใจตนเอง ด้านการเข้าใจผู้อื่น ด้านดนตรีและด้านธรรมชาติ ซึ่งเรียกว่าพหุปัญญา (Multiple Intelligence) การนำหลักการทฤษฎีพหุปัญญามาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ถือว่าเป็นการจัดการกิจกรรมที่สอดคล้องกับ “วิธีการเรียนรู้” ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ อันพึงมีของแต่ละคน จะส่งผลการพัฒนาต่อยอดความสามารถผู้เรียนบนพื้นฐานความเป็นจริงและต่อยอดในสิ่งที่เขาโดดเด่น อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขในการเรียนรู้ และเป็นการตอบโจทย์ในการพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่กล่าวว่า Teach

less Learn more กิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ยังมุ่งหวังให้มีการเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน โดยครูต้องปรับบทบาทการสอนเพื่อเอื้อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสมากขึ้นในการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ เชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว มีปฏิสัมพันธ์และรู้จักการทำงานเป็นทีม ได้ฝึกคิดวิเคราะห์ วางแผน แก้ปัญหา และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ รวมทั้งมีโอกาสได้พัฒนาจิตใจให้เห็นคุณค่าของการเป็นคนดี ทำความดี ทำประโยชน์ เพื่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2559: 1-3)

จากศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะ 4H พบว่าการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีพหุปัญญาจะส่งผลต่อการเรียนรู้และการสอนของครู (Corbel, 1998) ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ไม่เกิดความเบื่อหน่าย เกิดความสุขในการเรียนรู้ ส่งผลคุณภาพการเรียนรู้ทุกด้าน (เพ็ญศรี ศรีนุช, 2552: บทคัดย่อ ; อารี สันหนวี, 2552: 24-27) ผู้วิจัยจึงสนใจนำแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา มาสังเคราะห์กิจกรรมฐานการเรียนรู้ตามพหุปัญญา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติและเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้นตามศักยภาพทางพหุปัญญาของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ 4 ด้าน (ทักษะ 4H) คือ ด้านพุทธิศึกษา ด้านจริยศึกษา ด้านหัตถศึกษา และด้านพลศึกษา อันเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องนำมาสังเคราะห์กรอบแนวคิดในการพัฒนากิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จาก

การศึกษาวิเคราะห์นโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการเรียนรู้, 2559: 11) พบว่าเป้าหมายกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มุ่งพัฒนาให้ครอบคลุม 4 องค์ประกอบการเรียนรู้ ได้แก่ 1) ด้านพุทธิศึกษา คือ การมีทักษะการคิดสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า ตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 2) ด้านจริยศึกษา คือ การมีค่านิยมที่ดี คุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกที่ติดต่อตนเองและส่วนรวม ทำประโยชน์เพื่อสังคม 3) ด้านหัตถศึกษา คือ การมีความรู้และทักษะในการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดีต่องาน และเห็นคุณค่าของการทำงาน และ 4) ด้านพลศึกษา คือ การมีสุขภาพแข็งแรง การกินอาหารที่ถูกต้อง และการออกกำลังกายให้เหมาะสม รวมทั้งความสะอาดและสุขภาพ ซึ่งเรียกว่า “ทักษะ 4H” การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องเน้นสนองตอบความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียนทุกคน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งนี้ผู้เรียนแต่ละคนมีเขาวนปัญญาแต่ละด้านต่างกัน ในการจัดการเรียนการสอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมเขาวนปัญญาของผู้เรียน ผู้วิจัย จึงนำแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาของ การ์เนอร์ (Gardner, 1993 อ้างใน Davis et al, 2011: 488) และแนวคิดของ อารี สันทรวี (2552: 55-60) กล่าวถึงการจัดกิจกรรมสำหรับพัฒนาบุคคลที่มีปัญญาในแต่ละด้าน มากำหนดกรอบในการพัฒนาทักษะ 4H ให้แก่ผู้เรียน โดยใช้ความสามารถทางเขาวนปัญญาทั้ง 8 ด้านมาออกแบบกิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับความถนัดของผู้เรียนแต่ละคนในลักษณะของฐานการเรียนรู้ 8 ฐาน ได้แก่ ด้านภาษา (Linguistic Intelligence) เป็นการจัดกิจกรรมให้ได้รับประสบการณ์ตรงให้ได้พูด ได้อ่าน ได้ฟัง ได้เห็น ได้เขียนเรื่องราวที่สนใจ ด้านเคลื่อนไหวร่างกาย (Bodily-Kinesthetic Intelligence) เป็นการจัด

กิจกรรมให้ได้เคลื่อนไหว ใช้ประสาทสัมผัสในการเรียนรู้ การปฏิบัติ ทำกิจกรรมกลางแจ้ง กีฬา การเล่นเกม เดิน วิ่ง การเคลื่อนไหวประกอบจังหวะ ด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence) เป็นการจัดกิจกรรมให้ใช้จินตนาการ หรือความคิดที่อิสระด้วยการได้เห็นภาพ การดู การรับรู้ทางตา ถ่ายทอดออกผ่านงานศิลปะและงานประดิษฐ์ ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical-Mathematical Intelligence) เป็นการจัดให้โอกาสได้ทดลอง หรือทำอะไรด้วยตนเอง ฝึกการใช้เหตุผล การแก้ปัญหา ฝึกคิดแบบมีวิจารณญาณ ด้านการเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) เป็นการจัดกิจกรรมเปิดโอกาสให้ทำงานตามลำพัง อิสระเน้นให้เห็นคุณค่าของตัวเอง นับถือตัวเอง ด้านการเข้าใจผู้อื่น (Interpersonal Intelligence) เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เข้ากลุ่ม ทำงาน ร่วมกันการฝึกปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อน การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การจำลองสถานการณ์ บทบาทสมมุติ และการเรียนรู้สู่ชุมชน ด้านดนตรี (Musical Intelligence) เป็นการจัดกิจกรรมให้ปฏิบัติการร้องเพลง การเคาะจังหวะ การฟังเพลง การเล่นดนตรี การวิเคราะห์ดนตรี วิจารณ์ดนตรี รวมถึงการให้เล่นเครื่องดนตรีและร้องเพลง และด้านธรรมชาติ (Naturalist Intelligence) เป็นการจัดกิจกรรมให้ศึกษาสังเกต บันทึกความเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ ลม ไฟ อากาศ สิ่งแวดล้อมศึกษา ส่วนรูปแบบกิจกรรมการพัฒนา ผู้วิจัยนำแนวคิดการจัดค่ายการเรียนรู้ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552: 16-17) ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน มีหลักการสำคัญในจัดค่ายคือ 1) ยึดหลักการมีส่วนร่วม 2) ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ใช้กระบวนการกลุ่มในจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ฝึกให้คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ จินตนาการ 4) จัดให้มีทั้งกิจกรรมวิชาการและกิจกรรม

นันทนาการ 5) ส่งเสริมความรักสามัคคี สร้างความคิดเชิงบวก และ 6) จัดให้เหมาะสมกับความสนใจ ความถนัดและความสามารถของผู้เข้าค่าย จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ได้กิจกรรมฐานการเรียนรู้ 8 ฐานตามพหุปัญญา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้
2. เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดำเนินการ 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นรวบรวมข้อมูลพื้นฐานมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนนำร่อง 2) เพื่อศึกษานโยบาย "ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้" ดำเนินการดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้บริหาร 4 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ จำนวน 8 คน จากโรงเรียนนำร่องโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 4 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 และ 3 โดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสัมภาษณ์การจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยการทบทวนหลักการ ทฤษฎีและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ผ่านการ

ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67–1.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยสรุปเป็นความเรียงจากข้อมูลปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการด้วยตนเอง ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์สรุปผลเพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการพัฒนากิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ในประเด็นกิจกรรมการที่กำลังดำเนินการ รูปแบบกิจกรรม และสิ่งที่ต้องการพัฒนา เป็นต้น และวิเคราะห์นโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ในประเด็นเป้าหมาย แนวคิดและวิธีการดำเนินการ

ระยะที่ 2 การพัฒนากิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญา

ขั้นพัฒนากิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียน มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมฐาน

การเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียน 2) เพื่อพัฒนากิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนและ 3) เพื่อทดลองใช้กิจกรรมฐานการเรียนรู้ พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H

กลุ่มทดลองใช้กิจกรรมฐานการเรียนรู้เป็นครูและนักเรียน ในโรงเรียนนำร่องโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ได้แก่ ครูจำนวน 20 คน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 120 คน จากโรงเรียนสงเปลือยดงสามสิบ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยการทบทวน หลักการ ทฤษฎีและงาน

วิจัยที่เกี่ยวข้อง ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่ 1) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าคะแนนความสอดคล้องอยู่ระดับมากถึงมากที่สุด 2) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับกิจกรรมฐานการเรียนรู้ พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียน เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก 40 ข้อ 3) แบบประเมินทักษะ 4H ของนักเรียน มี 2 ส่วน 3.1) แบบประเมินด้านจริยศึกษา พลศึกษาและหัตถศึกษา เป็นแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ 3.2) แบบประเมินด้านพุทธิศึกษา เป็นแบบทดสอบความคิดเห็นต่อสถานการณ์ มี 3 ตัวเลือก พร้อมให้เหตุผลในการเลือก 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ และ 5) แบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการพัฒนา ตามกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ เครื่องมือทั้ง 4 ฉบับ คือ 2) 3) 4) และ 5) มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 พัฒนากิจกรรมฐาน

การเรียนรู้ ผู้วิจัยนำผลการสรุปจากระยะที่ 1 มาเป็นกรอบแนวคิดในการพิจารณาเลือกวิธีการกิจกรรม ร่วมกับผลสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียน ตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

กำหนดกรอบการพัฒนาและสร้างกิจกรรมฐานการเรียนรู้ฉบับร่าง ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกิจกรรมฐานการเรียนรู้ นำมาปรับแก้ ตามข้อเสนอ ผู้วิจัยสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือเก็บข้อมูลวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย ช่วงที่ 2 ทดลองใช้กิจกรรมฐานการเรียนรู้ เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ของกิจกรรมฐานการเรียนรู้ โดยทดลองใช้กิจกรรมฐานการเรียนรู้ ผู้วิจัยประสานงานกับศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองเพื่อขอความร่วมมือในการทดลอง ประชุมวางแผนกำหนดวันพัฒนาครูและพัฒนานักเรียนตามกิจกรรมฐานการเรียนรู้ มี 2 ระยะคือ ระยะที่ 1 พัฒนาความรู้ครูเกี่ยวกับกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียน โดยอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูตามหน่วยการเรียนรู้เป็นเวลา 2 วัน ระยะที่ 2 พัฒนานักเรียน ครูที่ผ่านการพัฒนาร่วมกับทีมผู้ช่วยวิจัย 8 ทีม (ฐานละ 2-3 คน) ดำเนินการจัดกิจกรรมค่าย 2 วันตามกิจกรรมฐานการเรียนรู้ 8 ฐาน โดยจัดนักเรียน เป็น 8 กลุ่มแต่ละกลุ่มเข้าเรียนรู้ผ่านฐาน การเรียนรู้ ทั้ง 8 ฐานๆ ละ 1.30 ชั่วโมง (2 วันๆ ละ 4 ฐาน) ผู้วิจัยสรุปข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาพิจารณาปรับแก้กิจกรรมฐานการเรียนรู้ จัดพิมพ์เอกสาร และเครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์

ระยะที่ 3 การนำกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาไปใช้

ขั้นการนำกิจกรรมฐานการเรียนรู้ไปใช้ในการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นครูและนักเรียน โรงเรียนในโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม

ศึกษาอุดรธานี เขต 3 จำนวน 5 โรงเรียน ปีการศึกษา 2559 โดยการสมัครเข้าร่วมโครงการวิจัยเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู 24 คน นักเรียน 172 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นป.1 จำนวน 25 คน ชั้นป.2 จำนวน 21 คน ชั้นป.3 จำนวน 32 คน ชั้นป.4 จำนวน 33 คน ชั้นป.5 จำนวน 36 คน และ ชั้นป.6 จำนวน 25 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น การจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

ตัวแปรตาม

1. ความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญา ต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียน
2. ความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการพัฒนาตามกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียน
3. ทักษะ 4H ของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านพุทธิศึกษา ด้านจริยศึกษา ด้านหัตถศึกษา และด้านพลศึกษา
4. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญา ต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา คือ กิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญา ต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบความรู้ครู 2) แบบประเมิน

ทักษะ 4H ของนักเรียน 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการพัฒนาตามกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนเครื่องมือทั้ง 4 ฉบับ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามระเบียบวิธีวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที

การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ผู้วิจัยประสานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 เพื่อร่วมกันพิจารณาโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายในการจัดกิจกรรมพัฒนาครูและนักเรียนตามกิจกรรมฐานการเรียนรู้ ร่วมวางแผนกับโรงเรียนกำหนดปฏิทินในการดำเนินพัฒนา ผู้วิจัยเตรียมทีมผู้ช่วยวิจัยสำหรับการจัดกิจกรรมค่ายการเรียนรู้ 8 ฐาน เตรียมสื่ออุปกรณ์ในแต่ละฐานการเรียนรู้ โดยดำเนินกิจกรรมการพัฒนาเป็น 2 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 สร้างเสริมความรู้ให้แก่ครู โดยผู้วิจัยดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการฝึกทักษะการจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ จำนวน 2 วัน ตามหน่วยการเรียนรู้ มีการทดสอบความรู้ก่อนและหลังการได้รับการพัฒนา

ช่วงที่ 2 พัฒนานักเรียน ซึ่งการพัฒนา นักเรียนเป็น 2 กิจกรรม คือ

กิจกรรมที่ 1 จัดกิจกรรมค่ายการเรียนรู้เป็นการจัดค่าย 2 วัน ดำเนินการดังนี้ 1) เตรียมค่าย ครูที่ผ่านการพัฒนาร่วมกับทีมผู้ช่วยวิจัยร่วมกันพิจารณาเลือกกิจกรรมจากคู่มือที่จะใช้พัฒนานักเรียนประมาณ 3-4 กิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนและเวลา สำนวณสถานที่ กำหนดผังที่ตั้งฐานการเรียนรู้ 8 ฐาน พร้อมจัดสภาพแวดล้อมและอุปกรณ์ประจำฐาน 8 ฐาน 2) ดำเนินการพัฒนาให้นักเรียนตามกิจกรรมฐานการเรียนรู้โดย

แบ่งนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่มๆ ละ 20-25 คน โดยการคละชั้น ป.1 -6 ช่วงแรกเป็นการเตรียมความพร้อมนักเรียนก่อนเข้าฐานเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับพี่เลี้ยงประจำฐานประมาณ 30 นาที และต่อจากนั้นนักเรียน แต่กลุ่มเข้าฐานเรียนรู้ฐานละ 1.30 ชั่วโมงโดยเวียนไปจนครบทุกฐาน วันที่ 1 นักเรียนทุกกลุ่มเข้าฐานได้กลุ่มละ 4 ฐาน (เข้า 2 ฐาน บ่าย 2 ฐาน) และอีก 4 ฐาน ในวันที่ 2 เมื่อดำเนินกิจกรรมค่ายการเรียนรู้เสร็จสิ้นนักเรียนเข้าครบทุกฐานให้นักเรียนประเมินความพึงพอใจต่อกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H

กิจกรรมที่ 2 จัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้เป็นการจัดฐานการเรียนรู้ ดำเนินการโดยครู ในช่วงกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นเวลา 1 ภาคเรียน ซึ่งครูที่ผ่านการพัฒนาดำเนินการจัดกิจกรรมตามฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในคู่มือการจัดกิจกรรมที่ร่วมกันออกแบบไว้ ผู้วิจัยร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ ออกนิเทศติดตาม สังเกตการจัดกิจกรรมให้ข้อเสนอแนะเป็นระยะทั้ง 5 โรงเรียน เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมที่ 2 ครูผู้สอนดำเนินการประเมินทักษะ 4H โดยให้นักเรียนประเมินตนเอง และครูทำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาตามกิจกรรมฐานการเรียนรู้

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อน ระหว่าง และหลังการพัฒนา โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของครูและนักเรียน ตรวจสอบชิ้นงาน บันทึกผลการจัดกิจกรรม

ผลการวิจัย

ระยะที่ 1 ผลการพัฒนากิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมลด

เวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สำหรับครูใช้ในการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษา พัฒนาภายใต้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีพหุปัญญา 8 ด้าน ในรูปแบบฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ สรุปโดยสังเขป ดังนี้

1. ความสำคัญและความจำเป็น

การส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ 4 ด้าน (ทักษะ 4H) คือ ด้านพุทธิศึกษา ด้านจริยศึกษา ด้านหัตถศึกษา และด้านพลศึกษา ซึ่งเป็นนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยกระทรวงศึกษาธิการ มุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้ ลดความเบื่อหน่ายในการเรียน อันจะส่งผลในการยกระดับสัมฤทธิ์ผลและความสุขในการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับพหุปัญญา 8 ด้านของผู้เรียน คาดว่าจะตอบโจทย์ในการสร้างความสุขให้ผู้เรียนได้โดยผ่านกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H

2. หลักการ

กิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H มีหลักการ 2 ประการ คือ 1) เป็นกิจกรรมที่สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ที่มีลักษณะเป็นกันเองระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผ่อนคลาย สนุกทำท่าย และเสริมศักดิ์ศรีในตนเองของผู้เรียน 2) เป็นกิจกรรม ที่นำเสนอทักษะ วิธีการพัฒนาพหุปัญญาที่สอดคล้องกับการพัฒนาศักยภาพ 4 ด้านของผู้เรียน คือ พุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษาและพลศึกษา ตามแนวคิดการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

3. จุดมุ่งหมาย

การพัฒนาครู เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

การพัฒนานักเรียน เพื่อพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียน ประกอบด้วย ด้านพุทธิศึกษา (Head) ด้านจริยศึกษา (Heart) ด้านหัตถศึกษา (Hand) ด้านพลศึกษา (Health)

4. กิจกรรมการพัฒนา

4.1 กิจกรรมพัฒนาครู

4.1.1 เนื้อหาสาระ การฝึกอบรมครู ประกอบด้วย 5 หน่วย คือ หน่วยที่ 1 มาตรฐานในคุณคาการพัฒนพหุปัญญา หน่วยที่ 2 แนวทางกิจกรรมฐานการเรียนรู้ พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H หน่วยที่ 3 แนวทางการออกแบบกิจกรรมและการประเมินพัฒนาทักษะ 4H หน่วยที่ 4 การออกแบบค่ายการเรียนรู้และหน่วยที่ 5 ฝึกปฏิบัติออกแบบกิจกรรมฐานการเรียนรู้ 8 ฐานการเรียนรู้

4.1.2 กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติ การ มี 4 กิจกรรม 1) กิจกรรมเรียนรู้ทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ 2) กิจกรรมสะท้อนการเรียนรู้ 3) กิจกรรมศึกษาสังเกตการจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H และ 4) กิจกรรมสรุปถอดบทเรียน

4.1.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมจำนวน 2 วัน 12 ชั่วโมง

4.2 กิจกรรมพัฒนานักเรียน

4.2.1 เนื้อหาสาระ เป็นทั้งเนื้อหาและประสบการณ์ที่สอดคล้องกับพหุปัญญา 8 ด้าน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียน ประกอบด้วย 8 ฐานการเรียนรู้ ซึ่งแต่ละฐานมีการบูรณาการพัฒนาทักษะ 4H ดังนี้

ตาราง 1 แสดงเนื้อหา ประสบการณ์การพัฒนาทักษะ 4H ในฐานการเรียนรู้

เนื้อหา ประสบการณ์การพัฒนาทักษะ 4H ในฐานการเรียนรู้	
<p>ฐานการเรียนรู้ 1 ภาษาปริศนา: Word Puzzle (Word Smart) เป้าหมายพัฒนาทักษะ 4H บูรณาการในกิจกรรมด้านภาษา ประกอบด้วย 7 กิจกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brain Gym หน้บนิ้วภาษาอังกฤษ: พัฒนา Hand Health 2. บอกใบ้ให้ทาย: พัฒนา Head, Heart, Hand 3. ฟังให้ตีเ๊ะ!! ี่มันคือตัวอะไร???: พัฒนา Head, Hand 4. ดอกอะไรเ่อย่???: พัฒนา Head, Hand 5. ปลาโลมา 5 ตัว: พัฒนา Head, Heart, Hand, Health 6. กระชิบกระชาบคาบข้าว: พัฒนา Head, Heart 7. ปริศนาอักษรชื่อ: พัฒนา Head, Hand 8. นักเขียนรู้น้จิว พัฒนา Head, Heart, Hand 	<p>ฐานการเรียนรู้ 5 Musical all around (Music Smart) เป้าหมายพัฒนาทักษะ 4H บูรณาการในกิจกรรมด้านดนตรี ประกอบด้วย 8 กิจกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brain Gym ชิปีชิปี: พัฒนา Health 2. เสียงดนตรีจากลิ่งรอบตัว: พัฒนา Head, 3. Cups song: พัฒนา Head, Heart, Hand, Health 4. Body Percussion: พัฒนา Head, Heart, Hand, Health 5. ชุมทางหางเครื่อง: พัฒนา Head, Heart,Hand, Health 6. วาทยกรน้อย คอยคุมวง: พัฒนา Head, Heart, Hand 7. เก้าอี้ดนตรีมีตราภาพ: พัฒนา Heart, Health 8. ดุงดนตรี: พัฒนา Head, Heart, Hand

เนื้อหา ประสบการณ์การพัฒนาทักษะ 4H ในฐานการเรียนรู้

ฐานการเรียนรู้ 2 ถ้าคุณแน้มต่อแพหนीलาวา (Logic Smart) เป้าหมายพัฒนาทักษะ 4H บูรณาการในกิจกรรม ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ประกอบด้วย 7 กิจกรรม

1. Brain Gym 0 2 5 10: พัฒนา Heart, Hand, Health
2. เจ้าภูเขาไฟน้อย (The little volcano): พัฒนา Head, Heart, Hand
3. ต่อแพหนीलาวา: พัฒนา Head, Heart, Hand, Health
4. ดินสอแฉ่งไปมา: พัฒนา Head, Hand
5. น้ำขิงกลางแก้ว: พัฒนา Head, Heart, Hand
6. น้ำที่ร่วจะหยุดไหล: พัฒนา Head, Heart, Hand
7. ภาพสีแดงหายไป: พัฒนา Head, Heart, Hand

ฐานการเรียนรู้ 3 เล่นกับเงา เล่าเป็นภาพสร้างเป็นศิลป์ (Picture Smart) เป้าหมายพัฒนาทักษะ 4H บูรณาการในกิจกรรมด้านมิติสัมพันธ์ ประกอบด้วย 8 กิจกรรม

1. Brain Gym ขา มือ ขา: พัฒนา Heart, Hand, Health
2. เงาเล่าเรื่อง: พัฒนา Head, Heart, Hand
3. สานสายใยจากไหมพรม: พัฒนา Head, Heart, Hand
4. ศิลป์ทำมือ: พัฒนา Head, Heart, Hand
5. เทียนหลากสี: พัฒนา Head, Heart, Hand
6. ว่าวจิวได้ลม: พัฒนา Head, Heart, Hand, Health
7. ข้าวเปลี่ยนสี: พัฒนา Head, Heart, Hand
8. แมวเหมียวทรงตัว: พัฒนา Head, Heart, Hand

ฐานการเรียนรู้ 6 รู้อะไร ไม่สู้ รู้ใจตัวเอง (Self Smart) เป้าหมายพัฒนาทักษะ 4H บูรณาการในกิจกรรม ด้านการเข้าใจในตนเอง ประกอบด้วย 8 กิจกรรม

1. Brain Gym ตบตัก ตบมือ: พัฒนา Health
2. นั่งสมาธิ: พัฒนา Heart
3. Check in: พัฒนา Head, Heart
4. บ้านในฝันของฉัน: พัฒนา Head
5. Puzzle Box: พัฒนา Head, Heart, Hand
6. Check out (วันนี้ได้อะไร): พัฒนา Head, Heart
7. หากฉันไม่ได้อยู่ที่นี้: พัฒนา Head, Heart
8. มือของฉัน: พัฒนา Head, Heart

ฐานการเรียนรู้ 7 Friend love friendly (People Smart) เป้าหมายพัฒนาทักษะ 4H บูรณาการในกิจกรรม ด้านการเข้าใจผู้อื่น ประกอบด้วย 8 กิจกรรม

1. Brain Gym ฟันเทลงมา: พัฒนา Heart, Hand, Health
2. รถไฟฟ้ามาหามะเขือ: พัฒนา Head, Heart, Hand
3. ตัวต่อมายา: พัฒนา Head, Heart, Hand, Health
4. ก่อร่างสร้างฝัน: พัฒนา Head, Heart, Hand
5. ร้อยลูกแก้ว: พัฒนา Head, Heart, Hand
6. ชูล่าฮูปพาเพลิน: พัฒนา Head, Heart, Hand
7. วาดสวยๆ: พัฒนา Head, Heart, Hand
8. อิมกั้นใหม่: พัฒนา Head, Heart, Hand

เนื้อหา ประสบการณ์การพัฒนาทักษะ 4H ในฐานการเรียนรู้

ฐานการเรียนรู้ 4 Body Smart เพราะฉลาดใช้ (Body Smart) เป้าหมายพัฒนาทักษะ 4H บูรณาการ ในกิจกรรมด้านเคลื่อนไหวร่างกาย ประกอบด้วย 8 กิจกรรม

1. Brain Gym ร่วมพลัง: พัฒนา Health
2. ห่วงมนุษย์: พัฒนา Head, Heart, Hand, Health
3. Tic Tac Toe บิงโกฮูลาฮูป: พัฒนา Head,Heart, Hand, Health
4. เกาะกันเดิน: พัฒนา Head, Heart, Hand, Health
5. ใส่ใจใส่ใจ: พัฒนา Head, Heart,Hand, Health
6. มงกุฎไข่: พัฒนา Head, Heart, Hand,Health
7. ซูโม: พัฒนา Head, Heart, Hand, Health
8. แย่งแผ่นดิน: พัฒนา Head, Heart, Hand, Health

ฐานการเรียนรู้ 8 ธรรมชาติธรรมชาติ (Nature Smart) เป้าหมายพัฒนาทักษะ 4H บูรณาการในกิจกรรมด้าน ธรรมชาติประกอบด้วย 8 กิจกรรม

1. Brain Gym ฟังแตรริง: พัฒนา Heart, Hand, Health
2. หยอดน้ำปริศนา: พัฒนา Head
3. ผักกาดมหัศจรรย์: พัฒนา Head
4. ขวดน้ำกินได้: พัฒนา Head, Hand
5. หากฉันเป็นวิหคเหินฟ้า: พัฒนา Heart
6. สัตว์จากวัสดุธรรมชาติ: พัฒนา Head, Heart,Hand
7. สายตรวจกำจัดขยะ: พัฒนา Head, Heart, Hand
8. รอบรู้บ้านฉัน: พัฒนา Head, Heart, Hand

4.2.2 กิจกรรมพัฒนา แบ่งเป็น 2 กิจกรรม คือ

กิจกรรมที่ 1 การจัดกิจกรรมค่ายการเรียนรู้ เป็นการจัดค่าย 2 วัน ซึ่งนักเรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะ 4H ผ่านกิจกรรมเรียนรู้ในฐานการเรียนรู้ 8 ฐาน โดยทีมวิทยากรค่ายที่ผ่านการพัฒนาดำเนินจัดค่าย เลือกกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียนและเวลา ประมาณ 3-4 กิจกรรม โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่มๆ ละ 25-30 คน และนักเรียน ทุกกลุ่ม จะเข้าเรียนรู้กิจกรรมทุกฐานๆ ละ 1.30 ชั่วโมง การจัดกลุ่มนักเรียนอาจทำได้โดยจัดเป็นระดับชั้นหรือคละระดับชั้นหรือตามความเหมาะสมของโรงเรียน

กิจกรรมที่ 2 การจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ เป็นการจัดฐานการเรียนรู้ ดำเนินการโดยครู ในช่วงกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ตามตารางเรียนที่โรงเรียน กำหนดใน 1 ภาคเรียน (ตามความสะดวกของโรงเรียน) ซึ่งครูดำเนินการจัดกิจกรรมตามฐานการเรียนรู้ในคู่มือการจัดกิจกรรมที่ร่วมกันออกแบบไว้ อาจทำโดยการหมุนเวียนฐานการเรียนรู้ 8 ฐานในแต่ละวัน

หรือหมุนเวียนฐานการเรียนรู้ละ 1 สัปดาห์ หรือวิธีอื่นๆ ตามที่โรงเรียนหรือครูสะดวก โดยเลือกกิจกรรมตามความเหมาะสมกับผู้เรียนและเวลา

5. สื่อประกอบการพัฒนา ประกอบด้วย

- 1) คู่มือการจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ พหุปัญญา
- 2) วัสดุทัศนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้พหุปัญญา
- 3) สื่อวัสดุ และสื่อทัศนอุปกรณ์ ที่ใช้ประจำฐานการเรียนรู้

6. การวัดและประเมินผล ประเมินโดยวิธีการ 1) การสังเกตการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม 2) การประเมินความรู้ของครู 3) การสอบถามความคิดเห็นของครูต่อกิจกรรมฐานการเรียนรู้ 4) การประเมินพฤติกรรมนักเรียน และ 5) การสอบถามความพึงพอใจนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมิน 1) แบบทดสอบความรู้ครู 2) แบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อกิจกรรมฐานการเรียนรู้ 3) แบบประเมินทักษะ 4H และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

สรุปผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบกิจกรรม ฐาน

การเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของ นักเรียน เพิ่มเวลาโดยผู้เชี่ยวชาญ ดังตาราง 2
นักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลา

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญต่อความเหมาะสม และ
ความเป็นไปได้ขององค์ประกอบกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H
ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

รายการ	ระดับความคิดเห็น (N=5)					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ
1. ความสำคัญและความจำเป็น	4.60	0.89	มาก	4.20	0.84	มาก
2. หลักการ	4.20	0.63	มาก	3.90	0.75	มาก
3. จุดมุ่งหมาย	4.40	0.89	มาก	4.00	0.71	มาก
การพัฒนาครู	4.20	0.84	มาก	4.20	0.84	มาก
การพัฒนานักเรียน	4.20	0.84	มาก	4.20	0.84	มาก
4. กิจกรรมการพัฒนาครู	4.17	0.81	มาก	4.06	0.81	มาก
4.1 เนื้อหาพัฒนาครู	4.20	0.82	มาก	4.04	0.82	มาก
หน่วยที่ 1 ความตระหนักในคุณค่าการพัฒนา พหุปัญญา	4.20	0.84	มาก	4.00	0.71	มาก
หน่วยที่ 2 แนวทางกิจกรรมฐานการเรียนรู้ พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H	4.20	0.84	มาก	4.20	0.84	มาก
หน่วยที่ 3 แนวทางการออกแบบกิจกรรมและการประเมิน ทักษะ 4H	4.00	0.71	มาก	3.80	0.45	มาก
หน่วยที่ 4 การออกแบบค่ายการเรียนรู้	4.40	0.89	มาก	4.20	1.10	มาก
หน่วยที่ 5 ฝึกปฏิบัติออกแบบกิจกรรมฐาน การเรียนรู้ 8 ฐาน	4.20	0.84	มาก	4.00	1.0	มาก
4.2 กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ	4.20	0.84	มาก	4.20	0.84	มาก
4.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมครู	4.00	0.71	มาก	4.00	0.71	มาก
5. กิจกรรมพัฒนานักเรียน	4.28	0.75	มาก	4.16	0.73	มาก
5.1 เนื้อหา	4.40	0.89	มาก	4.20	0.84	มาก
ฐานการเรียนรู้ 1 ภาษาปริศนา	4.42	0.56	มาก	4.42	0.65	มาก
ฐานการเรียนรู้ 2 ถ้าคุณแนะนำต่อแพหนี่ลาวา	4.37	0.74	มาก	4.30	0.77	มาก
ฐานการเรียนรู้ 3 เล่นกับเงาเล่าเป็นภาพสร้างเป็นศิลป์	4.35	0.78	มาก	4.31	0.79	มาก

รายการ	ระดับความคิดเห็น (N=5)					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปล ความ	\bar{X}	S.D.	แปล ความ
ฐานการเรียนรู้ 4 Body Smart เพราะฉลาดใช้	4.34	0.80	มาก	4.23	0.77	มาก
ฐานการเรียนรู้ 5 Musical all around	4.34	0.80	มาก	4.08	0.69	มาก
ฐานการเรียนรู้ 6 รู้อะไร ไม่สู้ รู้ใจตัวเอง	4.25	0.79	มาก	4.08	0.83	มาก
ฐานการเรียนรู้ 7 Friend love friendly	4.42	0.81	มาก	4.15	0.78	มาก
ฐานการเรียนรู้ 8 ธรรมชาติहरษา	4.28	0.83	มาก	4.30	0.83	มาก
5.2 รูปแบบที่ 1 กิจกรรมค่ายการเรียนรู้ การจัดค่ายฐานการเรียนรู้ 8 ฐาน (ค่าย 2 วัน)	4.60	0.89	มากที่สุด	4.60	0.89	มากที่สุด
5.3 รูปแบบที่ 2 กิจกรรมฐานการเรียนรู้ในช่วง ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยใช้ฐานการเรียนรู้ 8 ฐาน	4.00	0.71	มาก	3.80	0.45	มาก
5.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการจัด	4.00	0.71	มาก	4.00	0.71	มาก
6. สื่อประกอบการพัฒนา	4.20	0.84	มาก	4.20	0.84	มาก
7. การวัดและประเมินผล	4.30	0.87	มาก	4.10	0.78	มาก
วิธีการประเมิน	4.40	0.89	มาก	4.20	0.84	มาก
เครื่องมือประเมิน	4.20	0.84	มาก	4.00	0.71	มาก
รวมเฉลี่ย	4.24	0.75	มาก	4.08	0.74	มาก

จากตาราง 1 ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญต่อความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ขององค์ประกอบของกิจกรรมฐานการเรียนรู้ทุกปัญหาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$) พบว่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ความสำคัญและความจำเป็น ($\bar{X}=4.60$) ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ จุดมุ่งหมาย ($\bar{X}=4.40$) การวัดและประเมินผล ($\bar{X}=4.30$) และกิจกรรมพัฒนานักเรียน ($\bar{X}=4.28$) ส่วนความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก คือ ความสำคัญและความ

จำเป็น และสื่อประกอบการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.20$) และกิจกรรมพัฒนานักเรียน ($\bar{X}=4.16$) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า รูปแบบที่ 1 กิจกรรมค่ายการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าทั้งความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.60$)

สรุปผลจากการทดลองใช้กิจกรรมฐานการเรียนรู้กับกลุ่มทดลอง พบว่า คะแนนทดสอบความรู้ครูเกี่ยวกับการกิจกรรมฐานการเรียนรู้ทุกปัญหาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 และหลังการพัฒนาให้นักเรียนมีความพึงใจในกิจกรรมฐาน การเรียนรู้ในระดับมาก ผู้วิจัยนำผลการสรุปข้อมูล

ดังกล่าวมาปรับปรุงเพื่อให้ได้กิจกรรมฐาน การเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ในการพัฒนาครูและนักเรียนในระยะต่อไป

ระยะที่ 2 ผลการใช้กิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

1. ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครู พบว่าคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2. ผลการสอบถามความคิดเห็นของครู ต่อกระบวนการพัฒนาตามกิจกรรมฐาน การเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบาย ลดเวลาเรียน

เพิ่มเวลารู้ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$) พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กระบวนการและกิจกรรม มีความต่อเนื่องในการพัฒนามีการเติมเต็มและมีการสะท้อนการเรียนรู้ กระบวนการกิจกรรมฐานการเรียนรู้นำไปพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.26$) กระบวนการกิจกรรมฐานการเรียนรู้สอดคล้องกับพัฒนาการและศักยภาพทางปัญญาของนักเรียน ($\bar{X}=4.21$) กระบวนการกิจกรรมฐานการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับสัดส่วนเวลาที่กำหนดในแต่ละกิจกรรม ($\bar{X}=4.05$) กิจกรรมการพัฒนาแปลกใหม่น่าสนใจ กระบวนการกิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการพัฒนาได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และช่วยเหลือกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.00$)

3. ผลการประเมินทักษะ 4H ของนักเรียน

3.1 ผลการประเมินด้านจริยศึกษา ด้านทัศนศึกษาและด้านพลศึกษาของนักเรียนดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะ 4H ด้านจริยศึกษา ด้านทัศนศึกษาและด้านพลศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

ระดับชั้น	ระดับปฏิบัติ			ระดับปฏิบัติ			ระดับปฏิบัติ		
	ด้านจริยศึกษา (Heart)			ด้านทัศนศึกษา (Hand)			ด้านพลศึกษา (Health)		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
ประถมศึกษาปีที่ 1	2.73	0.53	สูง	2.32	0.52	สูง	2.42	0.64	ดี
ประถมศึกษาปีที่ 2	2.39	0.68	สูง	2.30	0.63	สูง	2.18	0.73	พอใช้
ประถมศึกษาปีที่ 3	2.21	0.71	ปานกลาง	2.10	0.71	ปานกลาง	1.98	0.83	พอใช้
ประถมศึกษาปีที่ 4	2.34	0.60	สูง	2.30	0.61	สูง	2.36	0.61	ดี
ประถมศึกษาปีที่ 5	2.23	0.69	ปานกลาง	2.03	0.69	ปานกลาง	2.24	0.69	พอใช้
ประถมศึกษาปีที่ 6	2.29	0.63	สูง	2.16	0.63	ปานกลาง	2.30	0.64	ดี
รวม (เฉลี่ย)	2.37	0.64	สูง	2.20	0.63	ปานกลาง	2.25	0.69	พอใช้

จากตาราง 2 พบว่า ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 คือ ด้านจริยศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=2.37$) รองลงมาคือ ด้านพลศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=2.25$) และด้านหัตถศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.20$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านจริยศึกษา มีนักเรียนระดับชั้นที่ได้ค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับสูง จำนวน 4 ระดับชั้น คือ ประถมศึกษาปีที่ 1 ($\bar{X}=2.73$) ประถมศึกษาปีที่ 2 ($\bar{X}=2.39$) ประถมศึกษาปีที่ 4 ($\bar{X}=2.34$) และ ประถมศึกษาปีที่ 6 ($\bar{X}=2.29$) ด้านหัตถศึกษา มีนักเรียนระดับชั้นที่ได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง จำนวน 3 ระดับชั้น คือ ประถมศึกษาปีที่ 1 ($\bar{X}=2.32$) ประถมศึกษาปีที่ 2 และ ประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=2.30$) ด้านพลศึกษา มีนักเรียนระดับชั้นที่ได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี จำนวน 3 ระดับชั้น คือ ประถมศึกษาปีที่ 1 ($\bar{X}=2.42$) ประถมศึกษาปีที่ 4 ($\bar{X}=2.36$) และ ประถมศึกษาปีที่ 6 ($\bar{X}=2.30$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้น พบว่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยสูง ทุกด้าน คือ ด้านจริยศึกษา ($\bar{X}=2.73$) ด้านพลศึกษา ($\bar{X}=2.42$) และด้านหัตถศึกษา ($\bar{X}=2.32$) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยสูงทุกด้าน คือ ด้านพลศึกษา ($\bar{X}=2.36$) ด้านจริยศึกษา ($\bar{X}=2.34$) และด้านหัตถศึกษา ($\bar{X}=2.30$)

นอกจากนี้ยังพบว่าระดับชั้นที่มีผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง และพอใช้ คือ ระดับประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ด้านจริยศึกษา ($\bar{X}=2.21$) ด้านหัตถศึกษา ($\bar{X}=2.10$) และด้านพลศึกษา ($\bar{X}=1.98$) ประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ด้านพลศึกษา ($\bar{X}=2.24$) ด้านจริยศึกษา ($\bar{X}=2.23$) และ ด้านหัตถศึกษา ($\bar{X}=2.03$)

3.2 ผลประเมินทักษะ 4H ด้านพุทธิศึกษาของนักเรียน ซึ่งเป็นการประเมินความสามารถในการคิด ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะ 4H ด้านพุทธิศึกษา (ความสามารถในการคิด) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 6

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	คะแนน (20)		แปลความ (ระดับการคิด)
		\bar{X}	SD	
ประถมศึกษาปีที่ 1	25	16.80	0.98	สูง
ประถมศึกษาปีที่ 2	21	18.48	0.79	สูง
ประถมศึกษาปีที่ 3	32	19.06	0.65	สูง
ประถมศึกษาปีที่ 4	33	16.73	0.99	สูง
ประถมศึกษาปีที่ 5	36	17.94	0.88	สูง
ประถมศึกษาปีที่ 6	25	17.76	0.90	สูง
รวมเฉลี่ย	172	17.80	0.87	สูง

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนมีทักษะ 4H ด้านพุทธิศึกษา (ความสามารถในการคิด) โดยภาพรวมมีคะแนนอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=17.80$) ทักษะระดับชั้นมีคะแนนอยู่ในระดับสูง คือ ประถมศึกษาปีที่ 3 ($\bar{X}=19.06$) มีคะแนนสูงสุด รองลงมาคือ ประถมศึกษาปีที่ 2 ($\bar{X}=18.48$) ประถมศึกษาปีที่ 5 ($\bar{X}=17.94$) ประถมศึกษาปีที่ 6 ($\bar{X}=17.76$) ประถมศึกษาปีที่ 1 ($\bar{X}=16.80$) และ ประถมศึกษาปีที่ 4 ($\bar{X}=16.73$)

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของ นักเรียนต่อกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.83$) และมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 8 ฐานการเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ฐานการเรียนรู้ 5 Musical all around ($\bar{X}=2.87$) รองลงมาคือ ฐานการเรียนรู้ 2 ถ้าคุณแน่นมาต่อแพหนี่ลาวา ฐานการเรียนรู้ 3 เล่นกับเงา เล่าเป็นภาพ สร้างเป็นศิลป์ ฐานการเรียนรู้ 7 Friend love friendly มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=2.84$) ฐานการเรียนรู้ 4 Body Smart เพราะฉลาดใช้ ฐานการเรียนรู้ 8 ธรรมชาติธรรมดา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=2.83$) และฐานการเรียนรู้ 1 ภาษาปริศนา ($\bar{X}=2.80$)

เมื่อพิจารณารายกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมเจ้าภูเขาไฟน้อย (The little volcano) ($\bar{X}=2.92$) รองลงมาคือ กิจกรรมใบคำ กิจกรรมเสียงดนตรีจากสิ่งรอบตัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=2.91$) และกิจกรรมสานสายใยจากไหมพรม ($\bar{X}=2.89$)

อภิปรายผล

จากผลการพัฒนากิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียน

ระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นรูปแบบที่มีกระบวนการพัฒนาทั้งครู ผู้สอนและนักเรียน สาธการพัฒนาคูเริ่มต้นที่ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้เห็นคุณค่า เกิดความตระหนักและสามารถปฏิบัติการออกแบบ กิจกรรมการจัด การเรียนรู้ตามทฤษฎีพหุปัญญา ส่งผลให้คะแนนความรู้ของครูหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อน การพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทศนา แคมมณี (2557: 89-90) กล่าวว่าในการประยุกต์ ทฤษฎีการสอนแบบพหุปัญญา ครูต้องเข้าใจ ชาวอนปัญญาที่ชัดเจนและเห็นความสำคัญเป็น เบื้องต้น จึงจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอน และเกิดความเชื่อที่จะนำทฤษฎีพหุปัญญามาใช้ ในการเรียนการสอน ส่วนกิจกรรมการพัฒนา นักเรียนเป็นวิธีการจัดกิจกรรมที่เน้นพัฒนาทักษะ 4H ประกอบด้วย ด้านพุทธิศึกษา ด้านจริยศึกษา ด้านหัตถศึกษา และด้านพลศึกษา โดยใช้การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมค่ายการเรียนรู้ และฐานการเรียนรู้พหุปัญญาเน้นการตอบสนองของผู้เรียนตามความสามารถและศักยภาพทางปัญญาตามทฤษฎีพหุปัญญา เป็นไปตามข้อเสนอของ สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา (2559: 7) เนื่องจาก ผู้เรียนแต่ละคนมีชาวอนปัญญาแต่ละด้านไม่ เหมือนกัน ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนควรมี กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายที่สามารถส่งเสริม ชาวอนปัญญาหลาย ๆ ด้าน มิใช่มุ่งพัฒนาแต่ เพียงชาวอนปัญญาด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น ควร ครอบคลุมพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านพุทธิศึกษา ด้านจริยศึกษา ด้านหัตถศึกษา และด้านพลศึกษา การพัฒนาถึงจะได้ผล

จากผลการประเมินกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของ นักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสม

และความเป็นไปได้ของทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะความสำคัญและความจำเป็น จุดมุ่งหมาย กิจกรรมพัฒนานักเรียน รูปแบบที่ 1 กิจกรรมค่ายการเรียนรู้ มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และพบว่าฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 ฐาน มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในการพัฒนานักเรียนได้ทุกฐานการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการประเมิน ความคิดเห็นของครู ครูเห็นว่ากระบวนการกิจกรรมฐานการเรียนรู้สอดคล้องกับพัฒนาการและศักยภาพทางปัญญาของนักเรียน สามารถนำไปพัฒนาทักษะ 4H ได้ และสอดคล้องกับผลวิจัย ของเพ็ญศรี ศรีนุช (2552: บทคัดย่อ) พบว่า การจัดกิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญา 8 ด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับศักยภาพทางการเรียนรู้ทุกด้านของนักเรียน

จากผลการประเมินทักษะ 4H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 พบว่าคะแนนด้านพุทธิศึกษา (ความสามารถในการคิด) ทุกระดับชั้นอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเกิดจากกระบวนการกิจกรรมในทุกฐานเน้นการกระตุ้นการเรียนรู้ด้วยคำถามให้ขบคิด ร่วมสรุปและสะท้อนการเรียนรู้ และเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2554: 11-15) เสนอว่าการจัดค่ายรูปแบบฐานการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ ควรจัดให้มีการเรียนรู้ผ่านการคิดจากสถานการณ์จริง ได้ลงมือปฏิบัติจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างสูงสุด ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริมณี บรรจง (2559: 98) และวันชนะ ปานสุวรรณภรณ์ (2559: 25) พบว่านักเรียนผ่านการเรียนรู้ในกิจกรรมค่ายมีทักษะการคิดสูงขึ้น และความสามารถในการให้เหตุผลหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา ส่วนด้านพลศึกษาในภาพรวมนักเรียนประเมินตนเอง

อยู่ในระดับพอใช้ สอดคล้องกับการศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเพาะปลูกโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ (บุญญา วิงเวียน, 2556: 58) พบว่า พัฒนาการทางพหุปัญญาเกือบทุกด้านอยู่ระดับสูง ยกเว้นด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านความเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่นซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาด้านพลศึกษา หากพิจารณาประเด็นพฤติกรรมย่อยนักเรียนประเมินตนเองในการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาสุขภาพในอยู่ระดับดี เช่น การดูแลรักษาความสะอาดของอุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัว ดูแลรักษาร่างกายให้สะอาด และการแนะนำเพื่อนให้หลีกเลี่ยงจากสารเสพติด อาจถือได้ว่าการจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนสามารถพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสุขนิสัยและทักษะชีวิตได้ ส่วนด้านหัตถศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง พบว่าประเด็นการประเมินเป็นเกี่ยวกับการวางแผน การดัดแปลงผลงานไปใช้ และการหาวิธีการใหม่ๆ ในการสร้างผลงาน นักเรียนทุกระดับชั้นส่วนใหญ่ประเมินตนเองมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจในการนำไปหาแนวทางแก้ไขและต่อยอดให้เกิดการพัฒนาเมื่อพิจารณากิจกรรมในแต่ละฐานการเรียนรู้พบว่ากิจกรรมการส่งเสริมการดัดแปลงผลงานไปใช้กับกิจกรรมที่อื่นๆ การหาวิธีการใหม่ๆ ในการสร้างผลงาน มีในฐานการเรียนรู้ที่ 2 ถ้าคุณแนะนำต่อแพหนीलาวาและฐานการเรียนรู้ที่ 3 เล่นกับเงา เล่าเป็นภาพ สร้างเป็นศิลป์ อาจไม่เพียงพอกับการฝึกพฤติกรรมด้านนี้ จากข้อมูลการนิเทศติดตามครูสะท้อนว่า “..พฤติกรรมบางอย่างต้องใช้เวลาในการพัฒนา..เช่นการสร้างสรรค์ผลงาน..ควรมีการฝึกซ้ำ...ทำอย่างต่อเนื่อง..”

จากผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อ

การพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียน นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากถึง 8 สถานการณ์การเรียนรู้ พบว่าตัวเองได้ทั้งความรู้และมีความสุข ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมทุกฐานเน้นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเล่น ผสมผสานกันระหว่างกิจกรรมวิชาการกับกิจกรรมนันทนาการ นักเรียนจึงทำให้ได้ทั้งความรู้และความสนุกสนาน สอดคล้องกับผลวิจัยของ คอร์เบล (Corbel, 1998) พบว่า ทฤษฎีพหุปัญญาทำให้ครูรู้จักผู้เรียนมากขึ้น เกิดการปรับเปลี่ยนวิธีสอนที่ทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนง่ายขึ้นและเกิดความสุขกับการเรียน และงานวิจัยของสิริมณี บรรจง (2559: 98) พบว่าการจัดกิจกรรมค่ายการเรียนรู้ในระดับปฐมวัย จะช่วยส่งเสริมทักษะการคิด การทำงานเป็นทีม มีจิตสาธารณะ นำสู่การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้านของนักเรียน

บทสรุปการวิจัย พบว่า กิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของ

นักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นกิจกรรมที่สร้างความสุขในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนได้ตามเป้าหมายนโยบาย“ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ เพื่อให้การพัฒนาด้านพลศึกษาและด้านหัตถศึกษาบรรลุตามเป้าหมาย การนำกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ไปใช้ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ควรมีการฝึกซ้ำ ๆ เพื่อให้เกิดความชำนาญ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการเรียนรู้กับทักษะ 4H โดยการใ้รูปแบบการจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้พหุปัญญาต่อการพัฒนาทักษะ 4H ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

เอกสารอ้างอิง

- ทศนา แชมมณี. (2557). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญญิสรา วงเวียน. (2556). *การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเพาะปลูกโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้*. ปริญญาโท กศม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เพ็ญศรี ศรีนุช (2552) *การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาที่เน้นแบบฝึกเสริมทักษะกระตุ้นให้คิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. ขอนแก่น: สำนักการศึกษาเทศบาลนครขอนแก่น.
- วันชนะ ปานสุวรรณภรณ์. (2559). *กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนสิงห์บุรี. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 11 (พิเศษ): (ครูศาสตร์-ศึกษาศาสตร์) สิงหาคม.*

- สิริมณี บรรจง. (2559). การจัดกิจกรรมค่ายการเรียนรู้ในระดับปฐมวัย Holding Learning Camp in Early Childhood Level. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 3(2): กรกฎาคม-ธันวาคม.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *แนวการจัดค่าย. กรุงเทพฯ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.*
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). *การส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยผ่านกิจกรรมค่าย. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.*
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2559). *คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- อารี ลั่นหจวี. (2552). *พหุปัญญาประยุกต์*. กรุงเทพฯ: สมาคมเพื่อการพัฒนาเด็ก. สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มศว ประสานมิตร.
- Corbel, Elaine. (1998). Across case survey of research base on Howard Gardner's theory of multiple intelligence. *Dissertation Abstracts international*, 50(11): 4 171 A
- Davis, K., Christodoulou, J., Seider, S., and Gardner, H. (2011). The theory of multiple intelligences. In R.J. Sternberg and S.B. Kaufman (Eds.), *Cambridge Handbook of Intelligence (pp. 485-503)*. Cambridge, UK ; New York: Cambridge University Press. ค้นเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2560 จาก https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?Abstract_id=2982593.